

Jakten på

Spänningen stiger när svartsanden blir synlig. Vattnet vippar fram och tillbaka, sköljer bort det sista och blottar förhoppningsvis de eftertraktade kornen. Häng med på riktig guldvaskning i närheten av Lövstabruk, Sveriges eget Krondike.

TEXT KRISTINA TILVEMO FOTO ALEX&MARTIN

Myggor, myggor och åter myggor. De sitter verkligen överallt, på händerna, halsen och i ansiktet. Björne Fredriksson är luttrad efter år av guldvaskande i allehanda vattendrag. Med några stadiga kliv kommer han till undsättning med myggsprejen.

Själv fick han guldfeber sedan han och frugan Anna-Lena av en slump hamnat på en bygdedag i slutet av åttiotalet där man fick prova på, och sedan dess har de kuskat land och rike runt efter fyndigheter. Studerat kartor från SGU, Sveriges geologiska undersökningar, och jämfört med terrängbeskrivningar över de mest troliga vattendragen.

–Det roligaste med att komma ut är att se om man gjort sin läxa ordentligt. Den mest euforiska över huvud taget var när jag och Anna-Lena gav oss ut i närheten av Lycksele för första gången. Vi hade märkt ut fyra bäckar där vi trodde att det skulle finnas guld. Du kan ju förstå lyckan när vi hittade guld redan i den första av dem.

Björne Fredriksson ler och rör om i eldstaden där glöden börjar bli mogen. Träden bildar tak över våra huvuden, fågelkvittret varvas med ett stillsamt porlande. Han tar fram ingredienserna till kolbullarna. De blir belöningen efter några tuffa timmars vaskande.

–Egentligen är det här den största behållningen. Skulle du inte hitta något så är det ändå fantastiskt att komma ut i naturen och bara njuta av stillheten, säger han och rättar till slokhatten med tummen och pekfingeret.

Ändå finns det mer guld i Sverige än vi förstår, avslöjar han. Där marken är järnrik och bäcken sluttar ut är det inte omöjligt att någon åder slipats av, sköljts med och landat i bottengruset.

Björne tar en vaskpanna och visar. Han gräver med hackan bakom några stenar i bäcken och slår sig ned med grushögen på en sten på sidan av bäcken. Så börjar han skölja bort det grövsta. Förklarar hur man byter grepp och teknik, allt eftersom sandlagret tunnas ut.

Själv har han funnit en hel del guld genom åren, förklarar han, även om det inte räcker för att försörja sig på.

–Förlovningsringarna till min dotter och mågen gjorde vi däremot av guld vi hittat en gång i Emån. 9,5 gram 24 karats

guld, det var riktigt häftigt. Annars finns det faktiskt några människor i norra Finland som försörjer sig på att leta guld. Men framförallt är det en fascinerande hobby. Det är svårt att sluta när du väl börjat.

Och kanske har han fallenhet. Till vardags jobbar han som anläggningsingenjör på Forsmarks kraftgrupp, HSB-medlemmen från Östhammar.

Björne doppar oförskräckt ned vaskpannan i bäcken och sköljer bort det översta gruset. Förklarar att guld väger 19,2 kg per liter och definitivt ligger på botten av pannan. Så byter han teknik när sandlagret blir finare. Den tunna svartsanden vipplas bort av små vågor, lämnar allt mindre kvar att söka igenom

Så hojtar han till. Små glimmande blänk blir synliga på vaskpannans botten. Utan tvekan guld. Sju små korn.

Plötsligt ökar pulsen. Spänningen ökar när de övriga deltagarna tar var sin vaskpanna och vadad ut i bäcken. Var grävde han egentligen? Kan det finnas mer?

–Jag vet precis hur de känner, så där är det faktiskt, säger Björne och går för att steka kolbullarna. Han ler belåtet. Kommer ihåg hur det var.

De som kommer för att lära sig är företag och privata grupper. För många blir det ett gift, och Björne berättar att närmare 30 procent av dem han lärt upp blivit riktiga eldsjälar. Själv tog han tredje pris i nybörjarklassen vid guldvaskar-SM för åtta år sedan. Fick ta emot priset av självaste Torbjörn Fällidin, minns han.

–För mig har det nog blivit en ventil att komma ut i naturen. Det är inte mycket som slår den här känslan, säger han. ■

guld

Prova-på!

HSB-medlemmar med familj (boende i samma hushåll) får 10 procent rabatt på alla priser som anges på hemsidan, www.goldpanning.se under hela 2009. Dessutom anordnas ett öppet evenemang varje höst för dem som blir färre än fem gruppdeltagare, i år troligtvis under oktober. Håll koll!